

NUORTEN VETOOMUS PÄÄTTÄJILLE: KESTÄVÄ TULEVAISUUS TEHDÄÄN NYT

Me, tämän vetoomuksen allekirjoittaneet nuoret, vaadimme määrätietoisia päätöksiä ja konkreettisia tekoja kestävästä tulevaisuudesta turvaamiseksi kunnissa, alueilla ja valtiotasolla.

Tuomme esille huolestamme tulevaisuudestamme, jota uhkaavat ilmastokriisi, luontokato, kasvava eriarvoisuus ja maailman epävakaus.

Me nuoret kannamme vastuamme valinnoistamme ja haluamme olla mukana tekemässä päätöksiä, jotka koskevat tulevaisuuttamme. Edellytämme, että nuorten osallistuminen varmistetaan kaikilla päätöksenteon tasoilla.

Kestävä kehitys ei ole vain poliittinen ohjelma, vaan lupaus tuleville sukupolville. Toimenpiteiden tehostamisen aika on nyt.

1. ILMASTO JA ENERGIA

Ilmastokriisi on sukupolvemme suurin haaste.

- Kunnat sitoutuvat hiilineutraaliuteen viimeistään vuoteen 2030 mennessä ja raportoivat etenemisestä nuorille.
- Päästöjä tuottavia energiamuotoja vähennetään porrastetusti.
- Joukkoliikenne tehdään saavutettavaksi ja kohtuuhintaiseksi nuorten kanssa yhteistyössä.
- Energiatohokkuutta parannetaan erityisesti kouluissa ja julkisissa rakennuksissa.
- Paikallisia ja uusiutuvia energiaratkaisuja kehitetään.
- Suomi osoittaa globaalia vastuuta tukemalla kestävästä energiasta kehittyvissä maissa.

2. LUONTO JA RUOKAJÄRJESTELMÄ

Luonto on elämän perusta.

- Kunnat lisäävät lähiluontokohteita ja luonnonsuojelualueita.
- Kouluihin perustetaan siirtolapuutarhoja ja luontokohteita opetuksen tueksi.
- Lihankäyttö on puolitettava ja kasvipohjainen ateria on oltava tarjolla kaikille koululaisille ilman erillistä ilmoitusta. Yhteistyötä ruuan lähituottajien kanssa tiivistetään.
- Viherkentämistä ja pölyttäjätystävällisiä alueita lisätään.
- Luonnon monimuotoisuutta ja kestävästä ruokajärjestelmästä opetetaan osana koulutusta.

3. NAISTEN JA TYTTÖJEN OIKEUDET JA SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

Sukupuolten tasa-arvo on oikeudenmukaisen yhteiskunnan kulmakivi.

- Maksuttomat kuukautissuojat ja ehkäisyvälineet tarjolle kouluissa ja nuorisotiloissa.
- Seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen oikeudet esille opetuksessa ja kunnallisessa viestinnässä.
- Seksuaalikasvatusta vahvistetaan kaikilla koulutusasteilla.
- Kunnat osallistuvat Pride-liputukseen ja osoittavat julkisesti tukensa yhdenvertaisuudelle.

4. YHDENVERTAISUUS JA OSALLISUUS

Jokaisella nuorella on oikeus tulla kuulluksi ja osallistua.

- Kunnat sitoutuvat antirasistiseen toimintaan ja yhdenvertaisuuden vahvistamiseen.
- Erityisesti vammaisten, maahanmuuttajataustaisten ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien nuorten osallistumista vahvistetaan.
- Nuorisovaltuustoille taataan suora aloiteoikeus ja koulutusta vaikuttamismahdollisuuksista.

5. KULUTUS JA VASTUULLISUUS

- Kouluissa opetetaan vastuullisesta kuluttamisesta ja ultrapikamuodin haitoista.
- Järjestetään vastuullisuusteemapäiviä ja kampanjoita.
- Oppilaskunnille myönnetään rahoitusta kestävän kehityksen kampanjoihin.
- Kulutuksen globaaleja vaikutuksia käsitellään opetuksessa.

6. MEDIA, KANSAINVÄLISYYS JA GLOBAALI VASTUU

- Kouluissa lisätään kriittistä mediakasvatusta ja opetusta tekoälyn vaikutuksista tiedon luotettavuuteen.
- Rauhan- ja globaalikasvatusta vahvistetaan.
- Nuorille tarjotaan pääsy monipuolisiin uutislähteisiin.
- Lasten ja nuorten pääsyä sosiaaliseen mediaan rajoitetaan ja tarjotaan tietoa turvallisesta käytöstä.
- Suomen tulee nostaa kehitysyhteistyörahoitus 0,7 %:iin bruttokansantulosta globaalin oikeudenmukaisuuden edistämiseksi.

7. SEURANTA JA NUORTEN MUKANAOLLO

- Nuorten äänen tulee kuulua päätöksissä, ei vain kuulemisissa.
- Kuntien ja valtion tulee laatia selkeät tiekartat kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Nuorille tarjotaan ajantasaista tietoa kestävän kehityksen etenemisestä.
- Nuorisovaltuustoille taataan edustus kunnanvaltuustoihin, aloiteoikeus ja säännöllinen vuoropuhelu päättäjien kanssa.

Yhteinen vastuu, yhteinen tulevaisuus

Kestävä kehitys ei ole vain poliittinen ohjelma – se on lupaus tuleville sukupolville. Nuoret ovat valmiita kantamaan vastuuta, mutta vaadimme myös, että aikuiset ja päättäjät kantavat omansa.

Me haluamme olla mukana rakentamassa tulevaisuutta, jossa **ihmisoikeudet, luonto ja oikeudenmukaisuus** ovat jokaisen päätöksen keskiössä.

Toimikaa nyt!

Vetoomus on laadittu Suomen Nuorisovaltuustojen Liitto, Nuva ry:n Aktiivipäivillä Suomen YK-liiton vetämissä työpajoissa Oulussa 11.10.2025

Kutsumme kaikki nuoret, järjestöt ja päättäjät sitoutumaan sen tavoitteisiin.

Päiväys: 12.10.2025

Paikka: Oulu

Nuva ry

NUORTEN
AGENDA 2030
-RYHMÄ

SUOMEN
YK-LIITTO 
FINLANDS FN-FÖRBUND • UNA FINLAND

CONNECT
FOR GLOBAL
CHANGE

 Euroopan unionin
osarahoittama

Tämä vetoomus on tuotettu osana hanketta, joka on Euroopan unionin osarahoittama. Suomen YK-liitto, Nuva ry, Nuorten Agenda 2030 ja allekirjoittaneet vastaavat yksin sen sisällöstä, eikä sisältö välttämättä vastaa Euroopan unionin näkemyksiä.